

Onder embargo tot dinsdag 15 september 14 uur

Den Haag, dinsdag 15 september 2020

Geachte leden der Staten-Generaal,

Staat u mij toe vandaag de 'Troonrede' tot u als leden der Staten-Generaal uit te spreken.

De regering bouwt verder aan een basis voor een duurzame, sociale, gezonde en economische samenleving. Met het coronacrisis is het belang van de toegang tot publieke gezondheidszorg nadrukkelijk aangetoond. Met betrekking tot een gezonde samenleving acht de regering het van cruciaal belang dat een vitalisering van de eerstelijnszorg consequent tot uitdrukking komt in al haar samenhangende beleidsvoornemens. Naar inschatting zal een actief beleid voor de verschuiving van zorg van de Tweede naar de Eerste lijn van in totaal 2 miljard nodig zijn. In deze kabinetsperiode zal er een wettelijk kader komen om de verschuiving van zorg af te dwingen.

De overcapaciteit aan zogenaamde 'zorgstenen' is door het ministerie erkend en zal eenmalig voor een bedrag van circa 5 miljard worden gesaneerd. Mede door de huidige situatie zal regering een inspanningsverplichting op zich nemen om de effecten van gereguleerde marktwerking op houdbaarheid te toetsen en zal haar verantwoordelijkheid nemen.

Europees gezien is de eigen bijdrage in Nederland gering en het verzekerde pakket groot. De regering realiseert zich dat het maatschappelijk en politiek de nodige emotie zal veroorzaken, maar is van mening dat het moed vereist dit grondig te herzien. Het begrip 'aanspraak' zal aan de hand van de ziektelast en de eigen bijdrage nadrukkelijk worden uitgewerkt. Via sociale media zullen burgers bij het debat over de hoogte van de prijs per gewonnen levensjaar actief worden betrokken. Dit onverlet dat de regering met een nieuwe geneesmiddelenwet zal komen waarin de betaalbaarheid en toegankelijkheid van innovatieve geneesmiddelen zal zijn geborgd.

Nog in deze regeerperiode zal een regio-experiment worden opgestart waarbij behalve de kosten ook de opbrengsten van de zorg over de departementen heen kunnen worden gealloceerd. Het Kabinet spreekt haar bewondering uit voor de inzet van de instituties en zorgprofessionals die zich bezighouden met de inrichting van de zorg, maar erkent dat deze onvoldoende bijdragen aan de beheersbaarheid van de kosten en de kwaliteit van de zorg. De verzekerde zal daarom zelf wettelijk meer regie krijgen op de inrichting van de zorg.

De mogelijkheid om via collectieve zorgverzekeringen incentives te initiëren voor preventie beschouwt het Kabinet als mislukt. De wetgeving zal worden aangepast, zodat verzekerden de mogelijkheid krijgen zich meerjarig aan een zorgverzekeraar te binden waarbij een no-claim korting kan worden opgebouwd. De perverse prikkels van het jaarlijks kunnen wisselen van zorgverzekeraars, met als neveneffect dat zorgverzekeraars geen belang hebben te investeren in preventie, is daarmee door de regering erkend.

De overheveling van de jeugdzorg wordt door de regering als mislukt beschouwd en zal daarom worden teruggedraaid. Nog In de huidige kabinetsperiode zal een voorstel aan de Kamer worden voorgelegd waarbij 'Zorg op de juiste plaats' en maatschappelijk draagvlak, integraliteit en gelijk gerichtheid leidend zullen zijn.

Onder embargo tot dinsdag 15 september 14 uur

Onder embargo tot dinsdag 15 september 14 uur

Lokale en integrale samenwerking zijn gericht op welzijn en op het bereiken van aantoonbare gezondheidswinst. Teneinde dit integraal te kunnen bekostigen zal de regering er zorg voor dragen dat de huidige financieringssystematiek zal worden aangepast. Immers, de huidige systematiek heeft geleid tot vergaand domein denken zowel binnen VWS, interdepartementaal als binnen de zorg en welzijn. De regering erkent daarmee dat de zorg dramatisch is geïnstitutionaliseerd en heeft geleid tot perverse prikkels en bureaucratie. Hoewel in een Troonrede zeer ongebruikelijk, wil de Regering haar bewondering voor het project Health Impact Bond van Zorgverzekeraar CZ en gemeente Den Haag uitspreken waarbij 150 burgers met armoede en gezondheidsproblemen perspectief is geboden. Het creëren van maatschappelijke integraliteit voor de personen die 'in zorg zijn' ziet het Kabinet dan ook als een voorname taakstelling met als doel het vertrouwen in de solidariteit te behouden.

Het vertrouwen in de zorg dient te worden hersteld door zorgprofessionals actief te betrekken bij het oplossen van de vraagstukken waar de zorg voor staat. De regering denkt hierbij nadrukkelijk aan de verantwoordelijkheden en inzet van de beroepsverenigingen en initiatieven als "Het roer moet om" met betrekking tot doelmatigheid en preventie. Hiertoe zal in de preventienota worden opgenomen dat vanaf 1 januari 2021 door iedere zorgaanbieder contractueel moet worden vastgelegd wat op het vlak van preventie de resultaatverplichting is.

Ten behoeve van de innovatie en de veranderende maatschappelijke verwachtingen zal de digitalisering drastisch worden geïntensiveerd. Voorts heeft de regering besloten om met dezelfde argumentatie als bij de donorwetgeving bij het EPD met ingang van 1 januari 2020 te kiezen voor een opt-out regeling. Misbruik van ICT-monopolies verhinderen innovatie en zijn extreem kosten opdrijvend en worden door de regering aan de Autoriteit Consument en Markt worden voorgelegd. Door deze regering zal werk worden gemaakt van een rookvrije generatie door in alle steden met meer dan 50.000 inwoners met ingang van 1 januari 2021 een algeheel rookverbod in te voeren.

De Wet Normering Tarieven Norminkomens (WNT2) zal niet meer bepalend zijn voor het inkomen van zorgbestuurders. Tevens zal niet langer het doel zijn medisch specialisten in loondienst aan te stellen. Winst maken in de zorg, als prikkel tot innovatie, is door deze regering erkend voor het doen slagen van marktwerking. Hiermee wil het Kabinet het vertrouwen uitspreken in de kracht en potentie van publiek-private samenwerking. Het ministerie erkent dat marktwerking zonder financiële incentives in feite staats-gereguleerde zorg is waarvan de houdbaarheid ten einde loopt. Voorts zal er door de regering een regio worden aangewezen waarin ziekenhuizen niet meer worden betaald op basis van volume maar op basis van bijdrage aan gezondheidswinst.

In het komend parlementaire jaar zal de rol van de NZa (Nederlandse Zorgautoriteit), de ACM (Autoriteit Consument & Markt) en het ZiNL (Zorginstituut Nederland) nadrukkelijk worden bijgesteld teneinde meer samenhang, maatschappelijke relevantie en betere governance te genereren. In het thans lopende parlementaire jaar zal de regering haar bevindingen en voorstellen daartoe in de contourennota aan de Tweede Kamer doen toekomen.

Onder embargo tot dinsdag 15 september 14 uur

Onder embargo tot dinsdag 15 september 14 uur

Binnen het bestuurlijk apparaat van VWS zal een ingrijpende attitudeverandering plaatsvinden welke het vertrouwen in de zorg moet herstellen. De opbrengsten van de zorg en de innovaties worden in de zorg meer dan voorheen gewogen met haar beleid.

De regering zal haar verantwoordelijkheid nemen door de integrale effecten van de convenanten en bestuurlijke akkoorden, zoals gesloten in de zorg, te toetsen om onvoorziene neveneffecten en verkeerde prikkels daarvan te herstellen. De zorgprofessionals zullen benaderd worden hier input voor te leveren. Het ministerie zal open, transparant en voorspelbaar communiceren. Dit zal zorgprofessionals, bedrijven en overheden met elkaar verbinden waardoor nieuwe samenwerkingsvormen ontstaan en het vertrouwen zal worden hersteld. Nieuwe verdienmodellen zullen hun intrede doen waarbij de eigen verantwoordelijkheid van de burger met betrekking tot haar of zijn 'zorgdroom' centraal staat. In dit kader zullen het komende jaar de eerste experimenten van start gaan om diagnostiek en behandeling los te koppelen.

Gezien de maatschappelijke impact van het zorgdossier zal nog dit jaar een parlementaire enquête 'zorg' worden gestart. De basis daarvan zal eind september van dit parlementaire jaar samen met één van de resultaten van de zorgverzekeringswet in een notitie aan de Tweede Kamer worden voorgelegd.

Op voorhand wil ik het vertrouwen in zorgprofessionals in de zorg uitspreken. Daarnaast wil ik vragen de verwachtingen van maakbaarheid van de zorg realistisch van omvang te laten zijn. Voorts wil ik het vertrouwen uitspreken dat met het bovenstaand beleid de zorg een aantrekkelijke werkgever zal zijn en daarmee anticipeert op het nijpende arbeidsvraagstuk in de zorg.

Tot slot geachte leden der Staten-Generaal, wil ik nadrukkelijk het vertrouwen uitspreken dat u deze 'Droomrede' inhoudelijk zult faciliteren, teneinde de ingrijpende paradigmaverschuivingen mogelijk te maken. Tweede Kamerdebatten op basis van incidenten zullen dan tot het verleden behoren.

U mag zich daarin gesteund weten door het besef dat velen u wijsheid toewensen en met mij voor u om kracht en Gods zegen bidden.

Willem-Alexander
Koning der Nederlanden

Bronnen :
De Derde Kamer
AcademieNieuwezorg

Onder embargo tot dinsdag 15 september 14 uur